

Fundusz sołecki bez tajemnic...

prowadząca: Grażyna Jałgos-Dębska

14 września 2021 roku

organizator:

FUNDACJA
IM. STEFANA BATOREGO

Masz
Głos

Grażyna Jałgos-Dębska

- sołtycka wsi Opypy w latach 2003-2011
- członkini rady sołeckiej w latach 2011-2019
- prezeska **Stowarzyszenia Sołtysi Mazowsza**
- prezeska **Stowarzyszenia Nasze Opypy**
- wiceprezeska **Forum Aktywizacji Obszarów Wiejskich**
- wiceprezeska **Stowarzyszenia Sołtysów Ziemi Grodzkiej**
- sekretarzynie Zarządu Głównego **Krajowego Stowarzyszenia Sołtysów**
- laureatka konkursu na najaktywniejszą liderkę KSOW w 2013 r.
- laureatka **Nagrody Obywatelskiej 25-lecia Samorządności** w 2015 r.
- uhonorowana odznaką "**Zasłużony dla rolnictwa**" w 2015r.
- absolwentka XI edycji **Programu Liderzy Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności**
- członkini **Rady ds. Unii Europejskiej** przy marszałku woj. mazowieckiego
- dziennikarka „**Gazety Sołeckiej**”

Czy zajmiemy się dzisiaj?

- podstawowe informacje o funduszu sołeckim
- fundusz sołeczki w praktyce - złe i dobre praktyki gmin
- błędy dotyczące funduszu sołeckiego
- zebrania wiejskie - jak przygotować, o czym warto wiedzieć
- przeznaczenie środków z funduszu sołeckiego - praktyczne wskazówki
- odpowiedzi na pytania uczestników szkolenia

Czym jest fundusz sołecki?

- najstarszy w Polsce budżet obywatelski (partycypacyjny); jedyny posiadający podstawę prawną w postaci odrębnej ustawy (ustawa z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim)
- część budżetu gminy
- środki dedykowane sołectwu na realizację przedsięwzięć, które:
  - są zadaniami własnymi gminy (katalog zadań własnych w art. 7. 1. u.s.g.)
  - służą poprawie życia mieszkańców
  - są zgodne ze strategią rozwoju gminy

Harmonogram funduszu sołectkiego

- **do 31 marca** roku poprzedzającego rok budżetowy rada gminy podejmuje uchwałę, w której wyraża lub nie wyraża zgody na wyodrębnienie z budżetu gminy funduszu sołectkiego (uchwała o wyodrębnieniu odnosi się do lat następujących po roku, w którym została podjęta; uchwała o niewyrażeniu zgody na wyodrębnienie ma zastosowanie tylko do roku następnego)
- **do 30 czerwca** roku poprzedzającego rok budżetowy rada gminy może w drodze uchwały zwiększyć środki funduszu sołectkiego ponad wysokość obliczoną na podstawie art. 3 ust. 1
- **do 31 lipca** roku poprzedzającego rok budżetowy wójt/burmistrz przekazuje sołtysom informację o wysokości środków przypadających sołectwu w ramach funduszu sołectkiego
- **do 31 lipca** roku poprzedzającego rok budżetowy wójt/burmistrz przekazuje wojewodzie informację o wysokości środków przypadających sołectwom oraz o wysokości kwoty bazowej Kb (nieprzekazanie w/w informacji skutkuje utratą przez gminę prawa do zwrotu części wydatków wykonanych w ramach funduszu sołectkiego w danym roku budżetowym)
- **31 lipca – 15 września** czas na „**konsultacje sołectkie**”, wspólne zastanawianie się nad tym na co przeznaczyć fundusz sołectki
- **1 września – 15 września** najlepszy czas na zwołanie zebrania wiejskiego (*posiedzenia rady sołectkiej na mocy art. 27. 1. ustawy z dnia 7 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania społeczno-gospodarczym skutkom COVID-19*) uchwalającego wniosek o przyznanie funduszu sołectkiego

Harmonogram funduszu sołectkiego c.d.

- **do 30 września** sołtys przekazuje wójtowi/burmistrzowi wniosek sołectwa uchwalony przez zebranie wiejskie (*radę sołecką na wniosek sołtysa*)
  - wójt/burmistrz ma 7 dni na odrzucenie wniosku niespełniającego warunki określone w ust. 2-4 jednocześnie informując o tym sołtysa
  - sołtys ma 7 dni od otrzymania informacji, na podtrzymanie wniosku lub złożenie ponownie uchwalonego przez zebranie wiejskie wniosku, podtrzymany wniosek lub uchwalony ponownie sołtys składa radzie gminy za pośrednictwem wójta/burmistrza
  - rada gminy rozpatruje w/w wniosek w ciągu 30 dni od dnia jego otrzymania
- **od uchwalenia budżetu gminy na dany rok do 31 października** sołectwo może złożyć do wójta/burmistrza uchwalony przez zebranie wiejskie (*radę sołecką*) „wniosek o zmianę przedsięwzięć lub ich zakresu przewidzianych do realizacji w ramach funduszu” (*o ile środki te nie zostały już rozdysponowane*)
- **do 31 grudnia** realizacja przedsięwzięć uchwalonych w ramach funduszu sołectkiego („środki niewykorzystane w roku budżetowym wygasają z upływem roku”)

Dobre praktyki gmin...

- wyodrębnianie z budżetu gminy funduszu sołectkiego
- podejmowanie uchwał zwiększających wysokość funduszu sołectkiego
- podnoszenie kompetencji sołtysów w zakresie funduszu sołectkiego (szkolenia, konferencje, wizyty studyjne)
- ogłaszanie gminnego konkursu na najlepsze przykłady wydatkowania funduszu sołectkiego
- powołanie w urzędzie gminy wydziału ds. funduszy sołectkich i zatrudnienie tam kompetentnych pracowników
- możliwość korzystania przez sołtysów z porad gminnego radcy prawnego
- otwartość pracowników poszczególnych wydziałów urzędu gminy na potrzeby sołectw
- wspierająca obecność wóldarza lub pracownika urzędu na zebraniu wiejskim
- otwartość i wsparcie dla sołtysów uwzględniające różnorodność możliwości i potrzeb sołectw i sołtysów

Złe praktyki gmin...

- podejmowanie uchwały o niewyodrębnieniu funduszu sołeckiego z budżetu gminy
- „zapominanie” o podjęciu jakiegokolwiek uchwały dotyczącej funduszu sołeckiego w przypadku, gdy ostatnia uchwała w tej sprawie dotyczyła niewyodrębniania funduszu sołeckiego
- nieprzekazanie do wojewody informacji dotyczącej wysokości kwoty bazowej (Kb) oraz wysokości środków przypadających sołectwom
- niezgodne z ustawą o funduszu sołeckim księgowanie przedsięwzięć wydatkowanych w ramach funduszu sołeckiego
- wprowadzanie w błąd sołtysów w celu przestraszenia ich procedurami realizacji funduszu sołeckiego (*weksle in blanco, prowadzenie księgowości, pisanie przetargów itp.*)
- uchwalanie niezgodnych z prawem regulaminów lub wydawanie rozporządzeń dotyczących wykorzystania funduszu sołeckiego
- celowe wprowadzanie w błąd sołtysów o zawieszeniu, zamrożeniu realizacji funduszu sołeckiego w czasie zagrożenia epidemicznego
- brak rzetelnej i merytorycznej informacji dotyczącej funkcjonowania sołectw w czasie pandemii
- narzucanie sołectwom przedsięwzięć, na które sołectwa mają przeznaczyć środki funduszu sołeckiego, dotyczące często wszystkich sołectw w gminie (*zakup busa do przewozu dzieci, wozu strażackiego, budowy drogi, renowacji zabytkowego kościoła itp.*)
- celowe opóźnianie realizacji funduszu sołeckiego
- brak rzetelnej informacji o stanie realizacji przedsięwzięć w ramach funduszu sołeckiego
- nierealizowanie przedsięwzięć funduszu sołeckiego

Najczęściej popełniane błędy podczas realizacji funduszu sołectkiego

---

Nieznajomość statutu sołectwa i ustawy o funduszu sołectkim!!!

- **zwołanie „tworu” niebędącego organem uchwałodawczym sołectwa** (*zwoływanie zebrania sołectkiego, zebrania mieszkańców, spotkania mieszkańców itp.*)
- **procedowanie niezgodne ze statutem sołectwa** (*niezachowanie odpowiedniej ilości dni na obwieszczenie, niekompetentny podmiot zwołujący, obradowanie przy braku kworum itd.*)
- **uchwalanie propozycji, nie wniosku sołectwa**
- **uchwalanie propozycji/wniosków zgłaszanych przez podmioty do tego nieupoważnione**
- **uchwalenie wniosku na kwotę przekraczającą wysokość środków dedykowanych sołectwu**
- **uchwalenie wniosku bez uzasadnienia, oszacowania kosztów, niebędącego zadaniem własnym gminy, niesłużącego poprawie warunków życia mieszkańców, niezgodnego ze strategią rozwoju gminy lub przewidzianego do realizacji poza obszarem sołectwa** (*wyjątek stanowią przedsięwzięcia miękkie lub będące przedsięwzięciami wspólnymi*)
- **złożenie wniosku do wójta/burmistrza po 30 września**
- **zapominanie o mieszkańcach jako podmiocie działań sołectkich...**

FUNDUSZ SOŁECKI 2022 SOŁECTWA RYTEL

CZEKAMY NA TWOJE PROPOZYCJE!

**DO PODZIAŁU W RAMACH FUNDUSZU
SOŁECKIEGO NA 2022 ROK:**

54 252 ZŁ

**PROPOZYCJE NALEŻY ZGŁASZAĆ
DO SOŁTYS ROMANNY CZUŁOWSKIEJ
TEL.: 724 070 140 LUB
E-MAIL: SOLECTWORYTEL@WP.PL
W TERMINIE DO 17 WRZEŚNIA 2021**

**23 WRZEŚNIA O GODZ. 19.00 PRZYJDŹ DO OŚRODKA KULTURY
W RYTLE NA ZEBRANIE!
NIE POZWÓL BY INNI DECYDOWALI ZA CIEBIE!**

Przykłady działań poprzedzających podjęcie uchwały przez zebranie wiejskie

1. **Tradycyjne metody komunikacji:** plakaty, ulotki, ogłoszenia na tablicach sołeckich, ogłoszenie parafialne, kurenda (kula, motyl)
2. **Puszki** na propozycje i potrzeby sołectwa do fs umieszczone w miejscach publicznych (w sklepie, na ogrodzeniu specjalna skrzynka na listy)
3. **Ankiety** dla mieszkańców (papierowa i internetowa)
4. **Kontakt cyfrowy:** mail, bramki SMS, strony internetowe, media społecznościowe
5. **Filmik** umieszczony w internecie, udostępniany przez mieszkańców
6. **Organizowanie letnich spotkań** podczas, których mieszkańcy rozmawiają o tym na co wykorzystać fundusz sołeczki
7. **Wizyty** sołtysa lub członków rady sołeczkiej w przedszkolach, szkołach itp.
8. **Konsultacje sołeczkie**, czyli kalendarz wydarzeń mających na celu włączenie mieszkańców sołectwa w proces przygotowania wniosków dotyczących przeznaczenia funduszu sołeczkiego na rok następny
9. **Organizacja** zebrania mieszkańców, spotkania sołeczkiego lub spotkania mieszkańców poprzedzającego zebranie wiejskie, na którym stali mieszkańcy sołectwa podejmą uchwałę dotyczącą wykorzystania funduszu sołeczkiego
10. **Wypracowanie sołeczkiej strategii rozwoju...?**

Sołtys wraz z radą sołecką na podstawie propozycji zgłoszonych przez mieszkańców opracowują wnioski (jeden lub kilka) będące propozycjami do przegłosowania przez zebranie wiejskie.

ZEBRANIE WIEJSKIE

podjmujące uchwały w sprawie zmiany przeznaczenia funduszu sołeckiego w roku 2021 oraz przeznaczenia funduszu sołeckiego w 2022 roku.

14 września 2021r.

wtorek, godz. 19.30 (pierwszy termin)

drugi termin 19.45

na placu przed świetlicą wiejską w Opypach.

Proponowany porządek zebrania:

1. Otwarcie zebrania.
2. Wybór protokolanta.
3. Zatwierdzenie porządku zebrania.
4. Przedstawienie stanu wykorzystania funduszu sołeckiego w sołectwie Opypy.
5. Przedstawienie wniosków dotyczących zmiany przeznaczenia funduszu sołeckiego w 2021 roku.
6. Dyskusja.
7. Podjęcie uchwały zmieniającej przedsięwzięcia funduszu sołeckiego w 2020 roku.
8. Przedstawienie wniosków dotyczących wykorzystania funduszu sołeckiego w 2022 roku.
9. Dyskusja.
10. Podjęcie uchwały wskazującej przedsięwzięcia funduszu sołeckiego w 2021 roku.
11. Sprawy różne.
12. Zamknięcie zebrania.

Inne propozycje do porządku zebrania proszę zgłaszać do sołtysa.

PS. Wnioski dotyczące wykorzystania funduszu sołeckiego mogą zgłaszać: sołtys, rada sołecka lub 15 pełnoletnich mieszkańców sołectwa.

Wniosek musi zawierać przedsięwzięcie (cel), kosztorys i uzasadnienie.

Proszę o przekazanie informacji o zebraniu najbliższym sąsiadom.

UWAGA: ze względu na wymogi COVID-19 wyjątkowo spotykamy się na placu przed świetlicą, proszę pamiętać o maseczkach, zachowaniu dystansu i niepodawaniu rąk na powitanie.

Sołtys Jan Nowak

tel. 123 456 789; jannowak@gmail.com

Poprawnie przygotowany plakat obwieszczający zebranie wiejskie

**Uważnie czytamy, co o zebraniu wiejskim
stanowi statut sołectwa!**

-Kto zwołuje zebranie wiejskie?

- Ile dni na ogłoszenie?

- Czy potrzebne kworum?

- Czy zebranie wiejskie wybiera przewodniczącego i protokolanta?

- Czy zebranie wiejskie zatwierdza poprzedni protokół?

- Czy sołtys zdaje sprawozdanie?

- Zebranie wiejskie jest posiedzeniem organu uchwałodawczego sołectwa, zawsze je otwieramy i zamykamy!

**Zebranie wiejskie uchwała wniosek
przygotowany przez sołtysa, radę sołecką
lub 15 mieszkańców, a nie propozycje
zgłaszane przez poszczególnych
mieszkańców!!!**

Czy rada sołecka może wykonywać kompetencje zebrania wiejskiego?

Ustawa z dnia 7 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w celu przeciwdziałania społeczno-gospodarczym skutkom COVID-19

Art. 27. 1.

„W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, ogłoszonego z powodu COVID-19, oraz w okresie 3 miesięcy po ich odwołaniu, kompetencje zebrania wiejskiego dotyczące uchwalania wniosku w sprawie przyznania środków z funduszu sołeckiego, o którym mowa w art. 5 ust. 2 i 7 ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim (Dz. U. poz. 301), lub wniosku o zmianę przedsięwzięć lub ich zakresu przewidzianych do realizacji w ramach funduszu, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim, może wykonywać rada sołecka na wniosek sołtysa.”

Na wniosek sołtysa i wyłącznie w kwestiach dotyczących funduszu sołeckiego!

Dokładnie sprawdzamy co na temat rady sołeckiej stanowi statut sołectwa:

- Kto zwołuje posiedzenia rady sołeckiej i kto przewodniczy jej obradom?
- Czy rada ma przewodniczącego?

Zebranie wiejskie – stacjonarne czy zdalne?

Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych.

Art. 15zzx.

1. W okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego oraz działające kolegialnie organy: wykonawcze w jednostkach samorządu terytorialnego, w związkach jednostek samorządu terytorialnego, w związku metropolitalnym, w regionalnych izbach obrachunkowych, samorządowych kolegiach odwoławczych oraz w **organach pomocniczych jednostek samorządu terytorialnego** mogą zwoływać i odbywać obrady, sesje, posiedzenia, zgromadzenia lub inne formy działania właściwe dla tych organów, a także podejmować rozstrzygnięcia, w tym uchwały, z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość lub korespondencyjnie (zdalny tryb obradowania).
2. Obradowanie w zdalnym trybie zarządza osoba uprawniona do przewodniczenia danemu organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego oraz innemu organowi działającemu kolegialnie.
3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do kolegialnych organów wewnętrznych, takich jak komisje oraz zespoły, działających w organach stanowiących jednostek samorządu terytorialnego oraz organach działających kolegialnie.

Na co można wydatkować fundusz sołecki?

- najpilniejsze potrzeby sołectw będące zadaniami własnymi gminy
- komunikacja drogi, chodniki, rowy przydrożne, oświetlenie
- wzbogacanie oferty świetlic wiejskich
- utrzymanie sprawności bojowej OSP
- mała architektura: altany, wiaty ogrodowe, grille, mapy sołectw, tablice sołeckie, witacze, kosze na śmieci, ławki, wiaty
- sport i rekreacja - infrastruktura: place zabaw, strefy fitness
- sport i rekreacja – przedsięwzięcia miękkie: maratony, rajdy, wyścigi, zajęcia korektywy, kijki, gry terenowe itp..
- dziedzictwo kulturowe: wydarzenia historyczne, koncerty, festyny,
- bezpieczeństwo: monitoring na obiektach publicznych, placach zabaw, strefach fitness
- utrzymanie porządku i czystości w miejscach publicznych
- edukacja: nauka języków obcych, obsługi komputera, zajęcia wyrównawcze
- ochrona zdrowia: badania profilaktyczne, szczepienia
- ochrona zabytków: inwentaryzacja zabytkowych kapliczek przydrożnych, renowacja
- promocja gminy: kamizelki odblaskowe z logo gminy, koszulki itp.
- wspieranie i upowszechnianie idei samorządowej: konkursy wiedzy o samorządzie, szkolenia, konferencje

Dziękujemy za uwagę

---

www.maszglos.pl

<https://www.facebook.com/maszglos/>

**Masz
Głos**